

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce: Občanské sdružení VITA FUTURA, o. s., se sídlem Čachrov 55, 339 01 Klatovy, proti žalovanému Krajskému úřadu Středočeského kraje, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 7. 6. 2011, sp. zn. SZ 101769/2011/KUSK REG/HS, č. j. 117065/2011/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2011, sp. zn. SZ 101769/2011/KUSK REG/HS, č. j. 117065/2011/KUSK, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 2000 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění:

Dne 18. 4. 2011 rozhodl Městský úřad Kosmonosy o umístění stavby „Maloobchodní prodejna Mladá Boleslav“. Žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný jako nepřipustné rozhodnutím ze dne 7. 6. 2011; uvedl přitom, že ohledně žalobce již rozhodly orgány obou stupňů, že není účastníkem územního řízení. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce dne 12. 8. 2011 žalobu (původně k místně nepřislušnému Krajskému soudu v Praze, poté byla žaloba postoupena zdejšímu soudu a zapsána pod sp. zn. 5 A 275/2011).

V průběhu územního řízení rozhodl stavební úřad dne 31. 3. 2011 o tom, že žalobce není účastníkem územního řízení. Žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný svým rozhodnutím ze dne 23. 5. 2011 a potvrdil vyloučení žalobce z účastenství v řízení. Toto rozhodnutí žalovaného napadl žalobce taktéž žalobou; ta byla u Městského soudu v Praze zapsána pod sp. zn. 3 A 190/2011.

Rozsudkem ze dne 5. 12. 2011, č. j. 3 A 190/2011-52, městský soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2011, neboť dospěl k závěru, že žalobci nebylo možno upřít právo vystupovat v dané věci jako účastník řízení jen proto, že se do řízení přihlásil až po jeho zahájení.

Žalovaný napadl tento rozsudek kasační stížností; tu však Nejvyšší správní soud zamítl svým rozsudkem ze dne 27. 4. 2012, č. j. 7 As 25/2012-28. Žalovaný nato sdělil soudu, že hodlá žalobce uspokojit zrušením svého rozhodnutí ze dne 7. 6. 2011. Soud k tomu žalovanému stanovil dvouměsíční lhůtu svým usnesením ze dne 4. 9. 2012; žalovaný však dne 26. 9. 2012 informoval soud o tom, že ve věci již uplynula lhůta 15 měsíců od právní moci rozhodnutí, a není proto možné (§ 97 odst. 2 správního řádu) uspokojit žalobce rozhodnutím vydaným v přezkumném řízení.

Žaloba je důvodná.

Jak je zřejmé ze shora provedené rekapitulace, rozhodnutí orgánů I. a II. stupně vydaná v této věci úzce souvisejí s rozhodnutími, jež přezkoumával zdejší soud v řízení vedeném pod sp. zn. 3 A 190/2011. Správní orgány založily svá rozhodnutí ze dne 31. 3. 2011 a 23. 5. 2011 (o tom, že žalobce není účastníkem územního řízení) na jediné skutečnosti – totiž že žalobce jako občanské sdružení, jehož cílem je ochrana přírody a krajiny, podal žádost o informace o zahajovaných řízeních dotýkajících se zájmů ochrany přírody a krajiny až dne 23. 3. 2011 (poté, co bylo dne 16. 3. 2011 zveřejněno oznámení o zahájení územního řízení a pozvání k veřejnému ústnímu jednání). Územní řízení v této věci však bylo zahájeno již dne 29. 12. 2010, a žalobce se tak nemůže stát jeho účastníkem.

Když žalobce navzdory rozhodnutí Městského úřadu Kosmonosy ze dne 31. 3. 2011 podal odvolání proti rozhodnutí o umístění stavby ze dne 18. 4. 2011, zamítl žalovaný jeho odvolání jako nepřipustné s jediným argumentem – totiž že žalobce není účastníkem řízení, jak to již vyslovil Městský úřad Kosmonosy a posléze i sám žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 23. 5. 2011, a jako takový není oprávněn podat odvolání.

Argumenty, z nichž správní orgány vycházely při posuzování žalobcova účastenství v územním řízení, však označil za chybné městský soud v rozsudku ze dne 5. 12. 2011 i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 4. 2012. Jejich závěry lze shrnout tak, že žádost o informace o zahajovaných správních řízeních ve smyslu § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nemusí být nutně podána ještě před zahájením řízení, při němž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny. Ostatně u řízení zahajovaných na žádost není ani reálné, aby informace byla dána občanskému řízení předem, tj. ještě před zahájením řízení. Smyslem § 70 zákona č. 114/1992 Sb. je umožnit občanským sdružením, jejichž posláním je ochrana přírody a krajiny, efektivní výkon jejich práv a prosazování cílů, které hájí, ve správních řízeních. Výklad § 70 zákona č. 114/1992 Sb., jak jej provedly správní orgány obou stupňů, by ale občanským sdružením bránil účastnit se již zahájených řízení; tím by byla potlačena účast veřejnosti na ochraně životního prostředí.

Ačkoli soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu zásadně vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 odst. 1 soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen „s. ř. s.“)], je nutno tuto zásadu korigovat v případech, kdy je v průběhu soudního řízení zrušeno dřívější rozhodnutí (o otázce účastenství), které bylo v podstatě jediným podkladem rozhodnutí napadeného (jímž se zamítá odvolání jako nepřipustné) a bez něž nemůže napadené rozhodnutí obstát. Kdyby totiž soud odmítl vzít v úvahu, že ono dřívější rozhodnutí bylo zrušeno jako nezákonné, a přidržel se pouze toho, že v době vydávání přezkoumávaného rozhodnutí bylo dřívější rozhodnutí pravomocné (a správní orgány z něj tedy právem vycházely), nezbylo by mu nic jiného než žalobu zamítnout. Tím by ovšem byl popřen smysl soudního přezkumu, který vedl ke zrušení dřívějšího rozhodnutí, protože by tu i nadále přetrvávalo přezkoumávané rozhodnutí. I kdyby tedy správní orgán změnil svůj původní postoj a umožnil žalobci účastnit se řízení, stěž si lze představit, jak by žalobce mohl v řízení využívat svá účastnická práva a účinně uplatňovat své námitky a výhrady, pokud by nadále platil závěr vyslovený v pravomocném a nezrušeném rozhodnutí – totiž že žalobcovo odvolání je nepřipustné a věcně přezkoumáváno nebude. To platí tím spíše za situace, kdy je ze soudního spisu zřejmé, že žalovaný sám hodlal žalobce uspokojit a rozhodnout o podaném odvolání jinak, ovšem nepodařilo se mu to kvůli uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí v přezkumném řízení.

Poté, co bylo zrušeno rozhodnutí, podle nějž žalobce není účastníkem řízení, tedy nemůže obstát napadené rozhodnutí, které je založeno výlučně na tomto předpokladu. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.); v něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, a náleží mu tak náhrada nákladů řízení spočívajících v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2000 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 24. 1. 2013

JUDr. Eva Pechová
předsedkyně senátu